

N. 4 octombrie 1962, în Comănești, județul Bacău. **Poet, maestru, funcționar public, redactor, grafician, artist fotograf.** Este fiul maestrului mecanic Nicolae Costea și al Ioanei (n. Vlad), secretară-dactilografă. A copilărit în orașul lui Tristan Tzara, începându-și studiile la Școala Generală Nr. 2 din Moinești (1969-1977, actuala „George Enescu”), avându-i printre dascăli pe profesorii Burghilea (limba română), Anghel (istorie), Boghiu (matematică) și Cipariu (chimie). Beneficiind acasă de o bibliotecă importantă, a citit de-a valma tot ce i-a căzut în mână, până ce profesoara Burghilea l-a învățat ce să aleagă, participând apoi an de an la Olimpiada de limba română. Prin clasa a VI-a a început să scrie proză, debutând în 1975, în revista **Cutezători**, cu povestirea **Haiducul Coroiu**, inspirată de o legendă locală. A excelat și la istorie, ajungând chiar șeful ceneclului omonim, a îndrăgii matematica, dar soția strănepotului lui Timotei Cipariu l-a deturnat către experiențele de laborator, înscriindu-se la absolvire la cursurile liceale ale Grupului Școlar de Chimie din municipiul Gheorghiu-Dej (1977-1981; actualul Colegiu Tehnic „Petru Poni” Onești). A continuat să cultive cuvântul, participând la olimpiadele de limba română și la ceneclul Liceului, prin 1980 una dintre povestiri fiindu-i inclusă într-o antologie a elevilor. Acaparată de lucrările de laborator, rămânea toată ziua să facă experiențe, în

Personalități băcăuane

Viorel-Florin Costea

ultimul an bătându-l chiar gândul să rămână repetent numai pentru a nu părăsi școala. Cum startul spre facultate l-a ratat, s-a trezit militar la nici 18 ani, iar după efectuarea stagiului s-a angajat ca operator pe platforma Rafinării oneștene (1983-1984). Peste numai un an s-a apropiat de casa părintească, angajându-se pe același post în cadrul Trustului de Petrol Moinești (1984-2005) și frecventând Cenaclul Artelor „Tristan Tzara”, coordonat pe rând de profesoara Cornelia Mănicuță, de prozatorul Petru Cimpoșu și, până în 1993, când s-a desființat, de ludicul moineștean, cum l-a numit poetul Ion Stratan. După încă o tentativă de a-și continua studiile, mai întâi la Facultatea de Filologie a Universității „Mihai Eminescu” din Botoșani (1991-1992), apoi la facultatea similară a Universității București (1992-1994), abandonează ideea și, în intervalul 1996-1998, urmează Școala de Maștri din cadrul Schelei Zemeș, lucrând pe post de maestru, șef de depozit și șef de secție. Impulsionat de poetul Emil Popa și de artistul fotograf Viorel Cojan, a început să scrie poezie, debutând ca poet în **Contrapunct** (1993, cu o prezentare a regretatului optzeciist ploieștean), revistă în care a fost recomandat cititorilor și de criticul Ion Bogdan Lefter,

un an mai târziu. Însotite de prezentări elogioase au fost, de asemenea, grupajele de versuri apărute în **Cuvântul** (Ioan Buduca, Radu G. Teșosu), **Interval** (Alexandru Mușina), **Vatra** (Alexandru Cistelean), **Ramuri** (Olimpian Romanescu), **Flacăra** (Alex. Ștefănescu), cărora li s-au alăturat alte poeme inserate în paginile revistelor **Artpanorama**, **Cartea**, **Cronica**, **Familia**, care i-a acordat și un premiu, **13 Plus**, **Timpul** ori pe site-urile **electr@** (unde a fost redactor, împreună cu Lucian Sârbu, între 2001 și 2003), **nadir latent**, **tripod**, **abstract art** (grafică pe calculator), **netlog**, **respiro**, **art-break** (colaje dadaiste, imagini foto, grafică pe calculator), **spraygraphic** (pictură digitală, fotografie, colaje) ș.a. Impactul cu cititorii a continuat pe plan editorial, în 1996 debutând cu volumul de versuri **Rastel pentru dezamăgiri provizorii** (Editura „Athena”, București, cu o notă critică de Bogdan Ștefănescu pe coperta a IV-a), urmat de o altă carte de poeme, **Refugii în prezentul aleatoriu** (Editura „Corgal Press”, Bacău, 2000, cu o referință critică de Alex. Ștefănescu). În paralel cu activitatea în producție a cochetat cu televiziunea și presa scrisă, între 1995-1998 fiind redactor coordonator la televiziunea locală **Eurosat** și redactor la **Trotușul**

și **Observator**. În 2002 se înscrie la Facultatea de Științele Comunicării a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, studii pe care le finalizează cu brio de data aceasta, luându-și licența în 2007, ca șef de promoție. Între timp și-a schimbat locul de muncă, pentru un an fiind șef de secție la noua Fabrică Dypety (2005-2006). Din 2006 a intrat în rândul funcționarilor publici, mai întâi ca purtător de cuvânt al primarului municipiului Moinești, iar apoi ca șef al Biroului Comunicare și Relații cu Publicul al Primăriei moineștene. Deși în actuala ipostază timpul liber îi este drămuț, a urmat un master în Științe ale Comunicării la Facultatea de Litere a Universității „Vasile Alecsandri” din Bacău (2009-2011), a continuat să scrie și să publice, în 2006 fondând Asociația „Atitudini Europene”, care a editat săptămânalul **Atitudini**, în redacția căruia a fost, timp de doi ani, editor coordonator (2006-2008). Aflat în permanentă într-o veritabilă competiție cu sine, nu s-a sfii să-și trimită creațiile la confruntările de gen, numărându-se printre laureații Concursului „Vasile Voiculescu” (Buzău, 1998) și câștigând Premiul I la Concursul „Incubatorul de Condeie - IDC 2010”, având ca tematică poezia de dragoste.

Organizat de AdLittera Project și d'Avid Communication Boutique, între 27 septembrie și 21 noiembrie 2010, acesta s-a finalizat cu editarea on line, în același an, a **Antologiei IDC**, în paginile căreia este inclus și **Poemul pivot**, care i-a adus laurii. În manuscris așteaptă, totodată, să vadă lumina tiparului volumul de proză scurtă **Amăgiri, fantome și alte năluciri**, piesa de teatru **Coclaurii teritoriilor neuro-nate**, cartea de poeme **Interogatoriu întru aflarea sinelui**, precum și un roman, încă nedefinitiv, dar din care a scris deja 300 de pagini și a publicat fragmente în revista **Timpul**. Dar cum timpul pentru literatură îi este drămuț de multiplele sale activități din cadrul Primăriei, în ultimii ani s-a implicat mai mult în activitățile culturale organizate în municipiul-stațiune balneară, ce au condus inclusiv la reabilitarea fostului club al petroliștilor și transformarea lui într-un centru de cultură pe măsura noului mileniu, precum și în acțiuni de sprijinire a familiilor nevoiașe, în calitatea sa de președinte al Bordului Habitat for Humanity Comănești, reușind să atragă câteva sute de voluntari, care au lucrat la înălțarea a 58 de locuințe sociale în Moinești și, la începutul acestei luni, să se numere, la rândul-i, printre voluntarii ce edifică, în cadrul proiectului BIG BUILD, 36 de case similare în cartierul Izvoare din Bacău.

Cornel GALBEN

Les plus belles lettres d'amour d'Alain-Fournier

Choisies et présentées par Jean-Pierre Guéno

• urmare din pag. 24

Cele mai frumoase scrisori de dragoste ale lui Alain-Fournier

care mi-ar plăcea să-mi petrec viața. Am revăzut chipul Frumuseții, al Purității, al Grației.

Scrisoare din 23 august 1913

Dragă Doamnă,

Câteodată mi-e greu să suport calmul exagerat, tihna perfectă de țară din Berry. Această pace e făcută pentru oamenii fericiți. Aș îndrăzni, dragă doamnă, să cer să-mi trimiteți câteodată noutăți despre Dvs., despre familie, despre copii. Poate vă cer prea mult? Mi-ar plăcea să nu întrerupem pentru totdeauna conversația pe care am avut-o la Rochefort. Există mii de lucruri în viața mea pe care aș dori să vi le povestesc, despre viața mea, despre activitatea mea. Poate că nu v-ar plic-tisi. Și sunt sigur că răspunsurile Dvs. îmi vor fi sfaturi prețioase.

Scrisoare din 29 septembrie 1913

Dragă Doamnă,

Abia m-am întors de la Paris. Nu v-am trimis, fiindcă mi-ați interzis, o lungă

scrisoare ca răspuns la scrisoarea Dvs. din 15 septembrie. Eu sunt groaznic de trist și de descurajat. Vă rog să îmbrățișați pentru mine, cu tandrețe, cei doi copilași fermecători.

Și să credeți în prietenia mea foarte respectuoasă.

Scrisoare către cumnatul său Jacques Riviere

Cu această scrisoare se încheie prima parte a florilegiului.

Pe data de 21 septembrie 1909, Alain angajează un detectiv particular și află informații despre soțul ei. Yvonne, căsătorită Brochet, așteaptă un copil. Vestea, care-l afectează adânc, o comunica și lui Riviere: „Ea-i mai pierdută pentru mine decât dacă ar fi moartă. Nu o voi mai regăsi în această lume.

Vremea e blândă. Soarele-mi intră în apartamentul din care am lipsit două săptămâni. O acalmie groaznică mă cotopește împreună cu zgomotele depărtate ale acestei după-amiezi. Pedepsa pe care o îndur nu-i nici revoltă, nici criză, dar e cea mai profundă din viața mea.”

Yvonne radia puritatea care face din iubire o contemplare. Întâlnirea cu ea și imposibilitatea unei relații au repercutat asupra vieții sentimentale și chiar intelectuale a lui Fournier. Simte nevoia să se confeseze prietenilor. Și o face adesea cu cel mai bun prieten al său, Jacques Riviere: „Într-adevăr, era singura ființă care ar fi putut să-mi dea pacea și odihna. Dar acum e probabil că pace în această lume nu voi avea niciodată.”

În prefața la volumul „Miracles”, de Alain-Fournier, Riviere scrie: „L-am însoțit pe Alain-Fournier din adolescență până la moartea sa și pot spune că acest eveniment atât de discret fu aventura capitală a întregii sale vieți, care l-a alimentat până la sfârșit cu feroare, tristețe și extaz.”

Iubirea lor a fost neobișnuită: o iubire platonice, o iubire de o viață.

Pe 2 mai 1913, într-o scrisoare către Riviere, Fournier mărturisește: „Nu vreau să mă plâng. Eu nu am avut, niciodată nu am avut o iubire nefericită. Sunt uimit ca de o minune chiar și după opt ani, și împotriva durerii mele, de ceea ce Yvonne de Galais mi-a acordat. Destinul a fost împotriva noastră. Asta e tot.”

Acest eveniment a dus la scrierea romanului „Marele Meaulnes”. Yvonne de Quievrecourt s-a transformat în Yvonne de Galais. Să ne închipuim ce a simțit Yvonne când a citit amintirile lui Simone Casimir-Perier: „Sous des nouveaux soleils...”

Franța

Cele mai frumoase scrisori de dragoste ale lui Alain-Fournier

**Scrisoare
din 2 noiembrie
și dată destinatarei
în mai 1913**

Au trecut mai mult de șapte ani de când v-am pierdut. Mai mult de șapte ani de când m-ați părăsit pe Podul Invalizilor, în dimineața Duminicii de Rusalii. Mi-ați spus: „Suntem doi copii, am făcut o nebunie...” Și nu am știut ce să răspund. [...] Nu am înțeles imediat că sunteți pierdută pentru mine.

De atunci nu am încetat să vă caut. De cinci ani știu că v-ați căsătorit. De șase luni știu unde locuiți. [...] Nu am uitat nimic. Am reținut precis, minut cu minut, puțin timp în care v-am văzut; cuvânt cu cuvânt, puținele cuvinte pe care mi le-ați spus. Și fiecare detaliu. [...]

Nu am decât aceste amintiri. Cele mai umile și cele mai frumoase; pe toate le-am păstrat. [...] Acest chip atât de pur l-am privit până când ochii mi s-au umplut de lacrimi.

Nu aveam decât un mijloc, mi-ați acordat doar un mijloc de a vă regăsi și de a comunica cu Dvs.: obținerea gloriei literare. Ori, după plecarea Dvs., nu am publicat decât câteva pagini. Le-ați primit? Ele au avut succes. Ați știut? Termin un lung roman – în care e vorba numai despre Dvs., Dvs. pe care v-am cunoscut atât de puțin –, care va apărea în iarna aceasta. [...]

Ce v-aș mai putea spune în această scrisoare pe care poate nu o veți primi niciodată? Cele mai frumoase zile din viața mea sunt acelea când m-am gândit cu ardoare la Dvs.; atât de arzător, de pur, că atunci am sperat că s-ar putea printr-o minune să vă întâlnesc. [...]

Acum, că v-am regăsit, vin spre Dvs. cu același mare respect, cu aceeași puritate ca odinioară. [...] Nu mă respingeți dur ca odinioară în fața Bisericii *Saint-Germain-des-Prés*. [...] Ați acceptat să vă vorbesc. Fiindcă e vorba de cu totul altceva decât iubire. Altceva mai pur și mai misterios decât iubirea. Și, într-adevăr, v-o spun cu sfâșiere: puțin îmi pasă, în prezent, că sunteți căsătorită. Durerea de-atunci am înmormântat-o azi.

Dar nu mă voi resemna de a nu vă regăsi, de a nu vă mai vedea, de a trăi fără a ști unde sunteți. [...] Vă rog: eliberați-mă de acest infern. Nu mă condamnați să nu vă mai văd chipul. [...]

Am 26 de ani, nu mai suntem copii; eu știu ce doresc. Nimic altceva decât să nu fiu separat definitiv de Dvs.

Dvs. îmi veți impune să fac ceea ce vreți: să mă căsătoresc, să plec undeva departe. Mă voi supune. Chiar departe fiind, voi putea să vă scriu. Dacă voi fi aproape, aș putea să vă văd. Dvs. ați putea să-mi dați asta, Dvs. care mi-ați luat totul. [...] Nu vă cer nimic interzis. Nimic care să nu fie cu totul inocent. Dar nu mă abandonați ca odinioară, singur pe un pod din Paris, fără speranța de a vă regăsi vreodată.

La umbra lui Grand Meaulnes

În primăvara anului 2016, mai precis pe 28 aprilie, la Editura *Le Passeur* apare antologia cu titlul *Les plus belles lettres d'amour d'Alain-Fournier. A l'ombre du Grand Meaulnes*. Autorul antologiei și comentariilor este Jean-Pierre Guéno – jurnalist, istoric și scriitor, cu o operă de peste 60 de cărți și cu aproape trei milioane de cititori.

Într-un scurt *Cuvânt-înainte*, Guéno prezintă sensul și conținutul corespondenței: „Aceste scrisori exprimă toate nuanțele, toate fațetele și toate fazele unei pasiuni amoroase: admirație, serenitate, mărturisire, capricii, entuziasm, disperare, gelozie, bucurie, tristețe, decepție, dorință, violență sau blândețe. Ele exprimă văpaia sufletului său, rănile sale, sfâșierile sale, luminile și umbrele sufletului său. [...] Niciodată florilegiul celor mai frumoase cuvinte de iubire ale lui Alain-Fournier nu au fost publicate într-o culegere asemănătoare”.

Cele 160 de pagini sunt împărțite în trei secțiuni: *Scrisori către Yvonne de Quiévre-court*, *Scrisori către Jeanne Bruneau* și *Scrisori către Pauline Casimir-Perier*. În prima parte avem surpriza de a constata absența oricărei scrisori către Yvonne. Dar ea e prezentă în scrisorile către prietenii săi René Bichet și Jacques Riviere și în confidențele și scrisorile către sora sa Isabelle. Tot aici sunt reproduse fragmente din *Marele Meaulnes*, două poezii de dragoste pentru Yvonne, un capitol inedit din versiunea definitivă a romanului, note și fragmente și o scurtă proză: *Femeia otrăvită*.

Alain-Fournier se afla pe data de 1 iunie 1905, de Ziua Înălțării, la Paris. Peste patru luni va împlini 18 ani. Rătăcește prin Paris în căutare de distracții culturale. Intră la *Grand Palais* pentru a vizita o expoziție de artă contemporană. După câteva ore, la plecare, coborând scara de piatră, zărește o siluetă la brațul unei doamne în vârstă. Fata care coboară scările e înaltă, blondă și zveltă... Când ajunge în dreptul lui, îi aruncă o privire albastră. El o privește și-i descoperă chipul. Trei ani mai târziu îi va scrie prietenului Bichet impresiile de atunci: „Coboram noua scară de piatră. [...] Deodată am văzut în fața mea o tânără fată blondă, elegantă, zveltă. Nu pot exprima impresia de extraordinară frumusețe decât prin această imagine: o creangă de liliac alb. [...] Când am ajuns-o din urmă, ea a ridicat capul: un chip de o noblețe indicibilă... Și mi-a aruncat o privire atât de pură încât m-am oprit. [...] Desigur, niciodată n-am văzut o femeie atât de frumoasă și de grațioasă. Era ca un suflet vizibil. [...] Era o frumusețe pe care nu o pot numi. [...] Era în orice caz sufletul cel mai feminin; [...] era o creangă de liliac alb [...]”.

Vă implor, nu mă aruncați în infern înainte de a vă fi gândit profund ce decizie luați.

**Scrisoare
din 2 august 1913**

Fratele lui Jacques Riviere, Marc, îl anunță pe Fournier că Yvonne își petrece vacanța la Rochefort, la părinții ei. Alain vine și el la Rochefort la sfârșitul lui iulie 1913. Cândva se întâlnesc pe un teren de tenis... El îi dă scrisoarea, scrisă în noiembrie 1912. Ea o citește. Se roșește la față. Apoi i-o întinde în tăcere. E tulburată. El încearcă s-o liniștească. Conversația capătă forma unei prietenii tandre. Ea îi spune: „Dacă ați fi venit cu trei ani în urmă, totul ar fi fost posibil. Eram nefericită”.

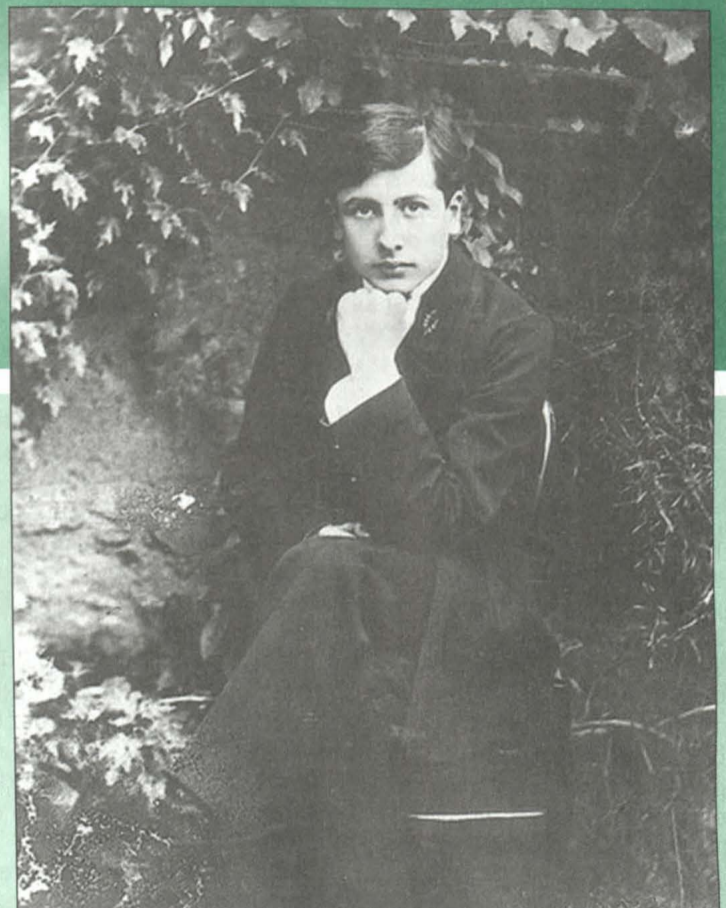
După-amiază se întâlnesc iar. Ea-i povestește că a fost nefericită. Că s-a gândit mult la el. Că i-ar fi scris, dar nu a putut. El îi spune ceea ce-și dorește

cel mai mult pe lume: a nu se separa de ea fără speranța de a o revedea; se mulțumește cu stima și prietenia ei, dar nu i-ar mai suporta absența.

Înainte de a pleca, Alain îi scrie o ultimă scrisoare. Yvonne o va primi prin Marc Riviere. Ea nu îndrăznește s-o păstreze. Nu se vor mai revedea vreodată.

„Mai întâi aș vrea să repet ceea ce am spus cu jumătate de voce când mi-ați întins mâna, când ne-am despărțit: Plec disperat de a mă fi făcut rău înțeles... Acum sunt iar foarte departe de Dvs., într-un mic sătuc normand. Trista dimineață de vară e pe sfârșite; mă gândesc la Dvs., pe care, în fine, v-am revăzut. Mă gândesc, în același timp, cu bucurie și cu amar la prietenia pe care mi-ați dat-o.”

Am venit către Dvs. atât de disperat, atât de convins de nefericirea mea, încât această prietenie m-a umplut de bucurie. V-am regăsit. Nu m-ați respins. Mi-ați spus: „Da, puteți veni... Soțul meu vă va duce în satul pe care-l iubesc...”

În Duminica de Rusalii va avea cu Yvonne „o lungă, frumoasă, stranie și misterioasă conversație”. Tot timpul Yvonne repeta din când în când: „La ce bun?” Apoi întrerupe conversația: „Acum trebuie să ne despărțim”. „Nu atât de repede! Mai am atâtea să vă spun.” „Trebuie să ne părăsim. Noi suntem doi copii; noi am făcut o nebunie [...]”.

Un an mai târziu, când va împlini 20 de ani, Yvonne se va logodi cu doctorul Amédée Brochet. Alain ignora toate acestea. Va pleca la Londra.

La întoarcerea din Londra, se confesează surorii sale Isabelle: „De la întoarcerea din octombrie, nu a fost săptămână în care să nu trec pe bulevardul Saint-Germain. Dar niciodată perdeaua ei n-a fost ridicată, n-am observat nicio urmă a prezenței ei. Mi-e teamă că am pierdut-o pentru totdeauna. Nu am nimic de la ea decât aceste amintiri; le păstrez pe toate: pe cele mai modeste și pe cele mai frumoase. Totul am iubit: fiecare dintre cuvintele ei, fiecare dintre tăcerile ei, mândria ei, grația ei, manierele ei calme și frumoase, felul ei de a înclina blând capul când vorbea. [...] Ea înseamnă pentru mine întreaga frumusețe, întreaga puritate a lumii. Când erai cu ea, nu te gândea la corpul ei...”

Sunt zile în care mă gândesc la ea cu atâta ardoare, cu atâta puritate, încât sper într-un miracol, s-o întâlnesc. Dacă nu revine niciodată, ea mi-a lăsat un mijloc de a o regăsi, de a comunica: gloria literară. Visez la un lung roman în care va fi vorba numai despre ea. [...]

Tot ceea ce știu este că ea e singura femeie din lume cu care mi-ar plăcea să-mi petrec viața. Tot ce mai pot spune – și o spun din toată inima – e ceva groaznic: *Departee de ea nu mai doresc să trăiesc...*

Prezentare și traducere:
G. GHEORGHITĂ

Știam cel puțin că nu vă voi mai pierde. Și eu, care v-am crezut atâta vreme pierdută, eram aproape fericit.

Eram lângă Dvs. Vă priveam. Din când în când, privirea Dvs. se îndrepta spre mine. Eram fericit.

Regăseam mișcările Dvs. lente și frumoase, felul de a înclina puțin capul când vorbeați, puritatea chipului.

Iubeam tăcerea Dvs. Și iubeam cuvintele Dvs. Erau întotdeauna misterioase, prudente și înțelepte, cum nu le au celelalte femei.

A vă asculta era o angoasă stranie, dar a auzi pașii Dvs. pe alee, a simți că Dvs. veniți la umbra copacilor era mai mult decât i-ar fi trebuit bucuriei mele profunde. Știam acum că tot ce se întâmplă mi s-a dat pentru totdeauna și că nu mi-l veți lua. Știam că dacă într-o zi mă voi simți foarte nefericit, aș putea veni să vă cer toate astea și mi le-ați da, fiindcă noi suntem prieteni. De aceea mă tem că v-am supărat atunci când luni dimineață v-am arătat această scrisoare de dragoste; și am spus imediat că nu aș mai încerca s-o

• continuare în pag. 21